SPARNAI

2022

Vilniaus licėjaus mokinių kūrybos almanachas

SPARNAI
2022

Augustas Buzėnas

***

Techniškai
Jei du įsimylėję
Arba neįsimylėję
Žmonės
Susiskambinę telefonu
Lygiai tuo pačiu metu pasakytų
Aš tave myliu
 Aš tave myliu

Abu manytų
Kad pasakė aš tave myliu
Šiek tiek anksčiau
Nei kitas

Ir abu būtų neteisūs

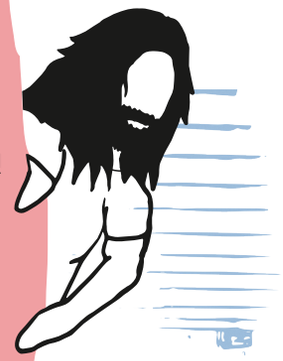

PENSIJA

Susitikau senį Grajauską
Eina sau lėtu žingsniu
Klausiu
Na ką jau pakabinai skydą
Jis man kad užvažiavo
Iš kairės rankos
Ir savo atšipusiais dantim
nusišypsojo

SPEKTAKLIS

Bežiūrint mums į tą scenos žmogų,
Melodingai bešūkaujantį,
Po šimtais tūkstančių kaukių slepiantį
Rūpestį ir skausmą, tikrąjį veidą prarūgusį,
Netyčiom tarp mūsų kaukės subiro,
Niekada jau nebeliks to kasdieniško,
Melancholiško ir žavaus „užsimiršimo“,
Bus tik „Taip“ arba „Ne“, populiariausias
Žaidimas šaltai dualistiniame pasaulyje,
O aš taip noriu, kad tas prisilietimas įvyktų
Arba išnyktų pagaliau bergždžios iliuzijos,
Užtenka man visad besikartojančios preliudijos,
O tu per graži, per guvi, kad kartotumeis...
Kol poteriaus scenoj solistas,
Čelistas grieš geidulingai, o aš,
Bandydamas išsisukti nuo To,
Sėdėsiu šalia, komentuosiu
Ir baksnosiu į savo nedrąsą prieš
Visą, išskirtinę, vienintelę Tave.

Benas Martišius

HOMO-ALCOCHOLICUS

Vytautė Charževskytė

Benas Martišius

SUKASI ŠOKLYS

Panikos priepuolis kaip paniekos priepuolis.
Sukies, sukies, plauki, sviedi,
Grįžta, grižta, slysta, nyksta,
Gera, gera, skauda, šoka,
Debesų kalnynas pastatų gausybėj,
Gėda, pėda, kam tą miñkštumą ištrynei?
Plaukia, šaukia, bangos keteros nelaukia,
Plaukia ten, kur supas, kur svajų pagautas ūpas,
Kasdieniai priepuoliai vis lupas,
Menkam jūreiviui žuvėdriškas likimo triukas.
Teatriukas paniekai, trečias lygmuo,
Naivuolis plūkias, plūkias,
Sizifas kūlversčiais laimingas ritasi žemyn,
Visatos pakrašty, toks panašus – kaip tu –
Panikos priepuolių šokly,
Ką pametei, ka dar turi?
Sukas, pučias, šoka, sukas
Narvelyje paniekintas barsukas.

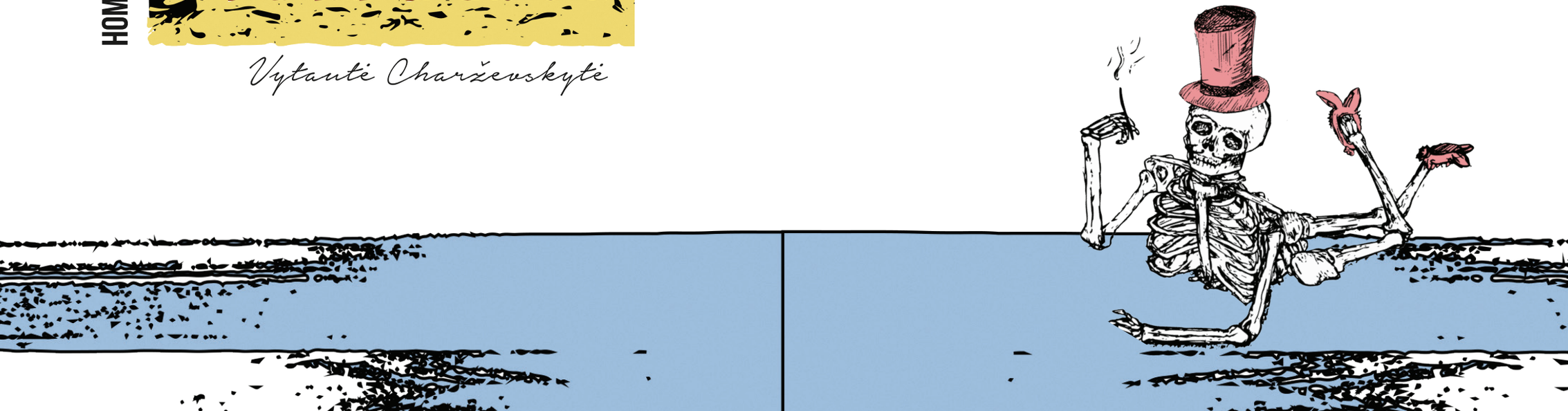

TARP PIRMOS IR SEPTINTOS

Benas Martišius

Pagaliau atėjo man eilė kalbėtis atvirai,
Išdrįsčiau nepaklaust, ką tu apie mus manai.
Aitvarai nuo mūsų galvų nulėkė į karštą saulę,
O liko debesys, rudens dulksnų tvanai,
Ką padarei gerai, o ko išdrįst nepasakei?
Pats metas patylėti. Lapkritis. Krytis neapsakomas.
Į sudėtingos kasdienybės puodą,
Į matematikos dešimtuką juodą,
Kainavusį gyvenimą. Nedavusį išganymo.
Momentinė žvali sistemos grimasa.
Tai ne minties šuolis, tai ne nuopuolis
Ir tai ne „Svetimas“, neišrastas dar žodis,
Net kafkiškai sugretinus. Liūdesys ir oro trūkumas.
Nemiegas žmogui būtinas.
Būdingas ir budrumas, o santykiuose mieguistumas.
Būdingos eilės kaip pirmoko, ir pastabos, jų daug,
Nes pastebėtojai jų atsikratyti patys taip ir neišmoko.
Šoko nereikia, geriau pašokt su Tavimi,
Pagal Tavo muziką, pajausti kūną,
O ne draugystės, meilės ir santykių iliuziją.
To nebus, to niekas nenori, to negeba išreikšt,
Vaidina, nesidrovi. Pasaulyje per daug tvarkos,
Kad būtų meilė, per daug jau laikrodžio,
Per daug namų darbų, per daug tylos,
Kurią kalbėjimas kasdieną tik dar labiau pagilina.
Išmušė pirma. Septintą apims panika.
Panieka rytojui man virto dabartis.
Dėl praeities aš noriu rytojaus išvis atsisakyt.
Tegu kartojasi vaikystė,
Kaip buvo lengva nepaklysti... Mylėti šeimą.
Na dabar naktis įsimylėjusi mane. O aš būdrauju,
Nors išminčius ilsisi kūdroje, o tu sudegusiam name su gitara, viena.
Nes tu to nori. Taip reikia, taip teisinga.
Mes gimėm ne gyvenimui, o darbui.
Vargas laimės vergui. Labos ir man.
„Koks susireikšminęs narcizas!“
Parodyk man pirštu, kur sodininkas nevalyvas.

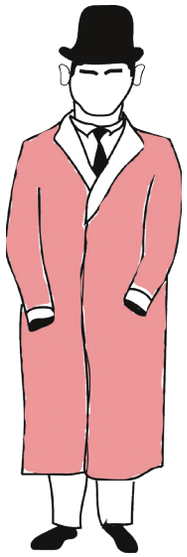

devintas
puslapis
Sparnai 2022

PAUKŠČIŲ ILGESYS

Sielos virpesių suvilgyta pagalvė,
Priverstinai sutepta švari sąžinė,
Erelis narve su žinia,
Kad jo grobį surado vienatvė,
Kad jį patį medžioja grasioji,
Kad užmigus tą naktį ramiai,
Nebepakels jo jokie milžinai,
Nes ant pagalvės šlapia nuo verksmo
gilaus.
Nuo ilgesio virpančio,
Liepto gale vandeniu suvilgyto,
Trumpo prisilietimo,
Po kurio dviejų paukščių sielos
Pernakt nenurimo.

Ugnė Charževskytė

ANTŽMOGIAI *Edita Pavilūnaitė*

Edita Pavilūnaitė

BANGINIŲ DAINOS INSTRUMENTALAS

berėmis beribės jūros ir
jūrų paveikslas
gal malda
ryšį atrandanti tik su neišgydomais skenduoliais.
Tau – malda
banginių ašarų į jūrą ritmas
sūresnis už juoduotą druską ritmas
maldai. Ritmas.
Smėlio pilys pasikasusios po kopų dugnais
malda.

Net ir jūros krislas pro padidinamąjį
stiklą tik ašara
ūke pasimetusi sunkvežimių kaimenė
polipiniais šonais visai kaip nudėvėti banginiai.

Rodos, tik sapne.

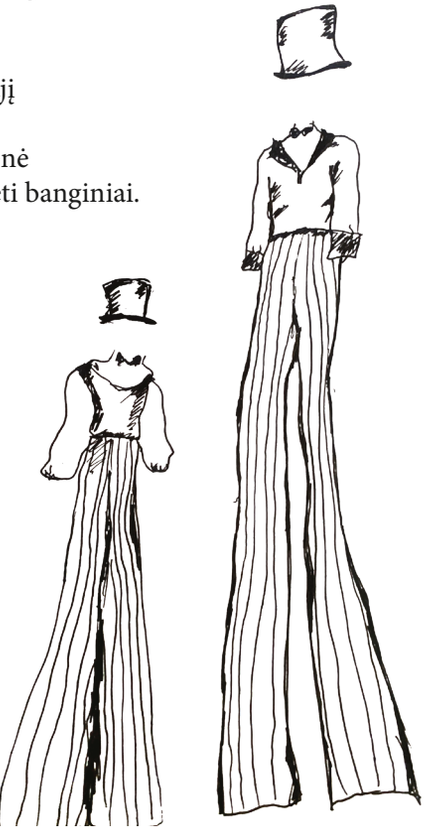

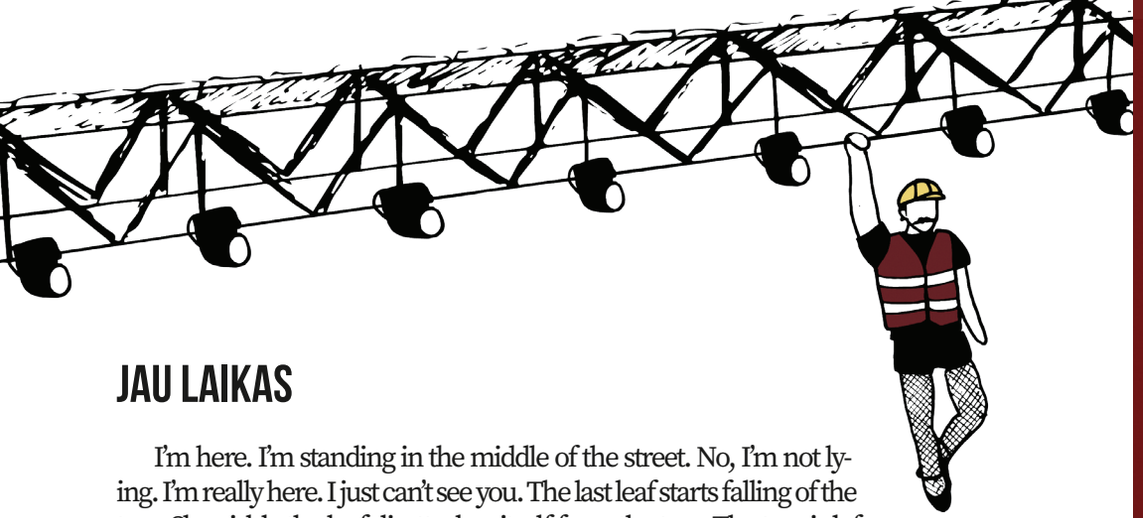

JAU LAIKAS

I'm here. I'm standing in the middle of the street. No, I'm not lying. I'm really here. I just can't see you. The last leaf starts falling of the tree. Sluggishly the leaf disattaches itself from the tree. The tree is left alone, nothing but the freezing cold, that starts to penetrate the tree, surrounds it. It's the cycle of life. I'm still on the phone. There's white noise coming from it. I press the red button. It'll finds its way if it's meant to be.

The leaf hits my face. Its love and grief start suffocating me. No, it's not its fault. I'm the one who's desperate, who got caught in the landslide. Strong for a moment, the rest - begging for the moment to come again. Why was I born this way? Destinated to avenge with the heart of Hamlet. But avenging works like bulldozing. Everyone is the same. Everyone has turned against me. It's their time.

What if the answer is wrong? What if a bite is not as strong as a squeeze? No wonder it's not working. I've become a parrahia. I've become the destroyer, the ignorant. It's not me. They made me like this. No, it's your battle to fight. If you're losing, then it's time to stop and restart, rethink. I pick her up from the ground. Yes, this is what I've been searching for. That's what I've had lost along the way. It's only fair if the outcast does not turn their back on people who are in need.

You're weak, I know, but you are able to find it in yourself. It's nothin' but a bit of humility and equity that you ask all the time from the trespassers. Don't turn into them! Go beyond! You can do this? Only this way it's going to heal. It's only fair to restore the balance in the world. We need to hear the voices of the healers - not the destroyers. The world had enough. It's time to tip the scale.

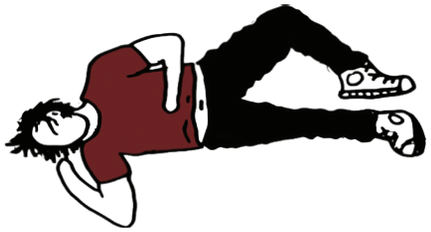

Karolis Griteinas,
licėjaus alumnas

Sauli Paulauskaitė

Svietas po gandro sparnu

Saulė Paulauskaitė

Utopinis agrarinės visuomenės modelis

AŠ PASIKLYDĘS

Aš pasiklydęs savo mintyse.
Kur aš? Kur tu? Kodėl čia?
Aš skęstu migloje.
Ar tai aš? O gal tu? Suprasti negaliu.

Mano siela – veidrodis mano darbų,
Mano tyrą dvasią teršia žemišku badu.
Badu aistros, alkio bei jausmų.
Man visko trūksta. Ar tai tu?

Bandau surast tave,
Bandau pateisinti save.
Bandau suprasti, kas gi tu.
Galbūt tas tu – vidinis aš?

Tik laikas.
Tik jis vienintelis padės suprast.
Tik jis neleis paklyst.
Tik jis į gyvenimą parves.

Rūta Karklytė

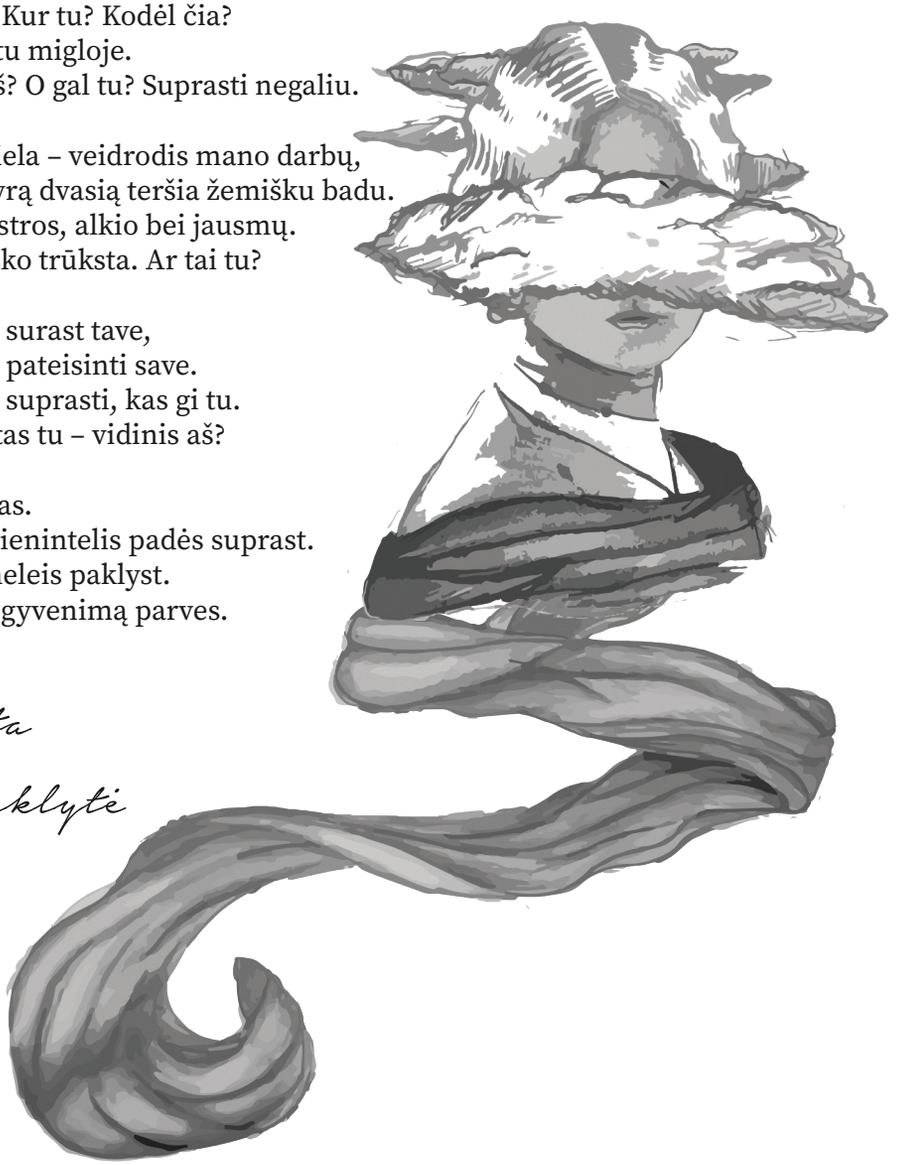

Rusnė Valiukaitė

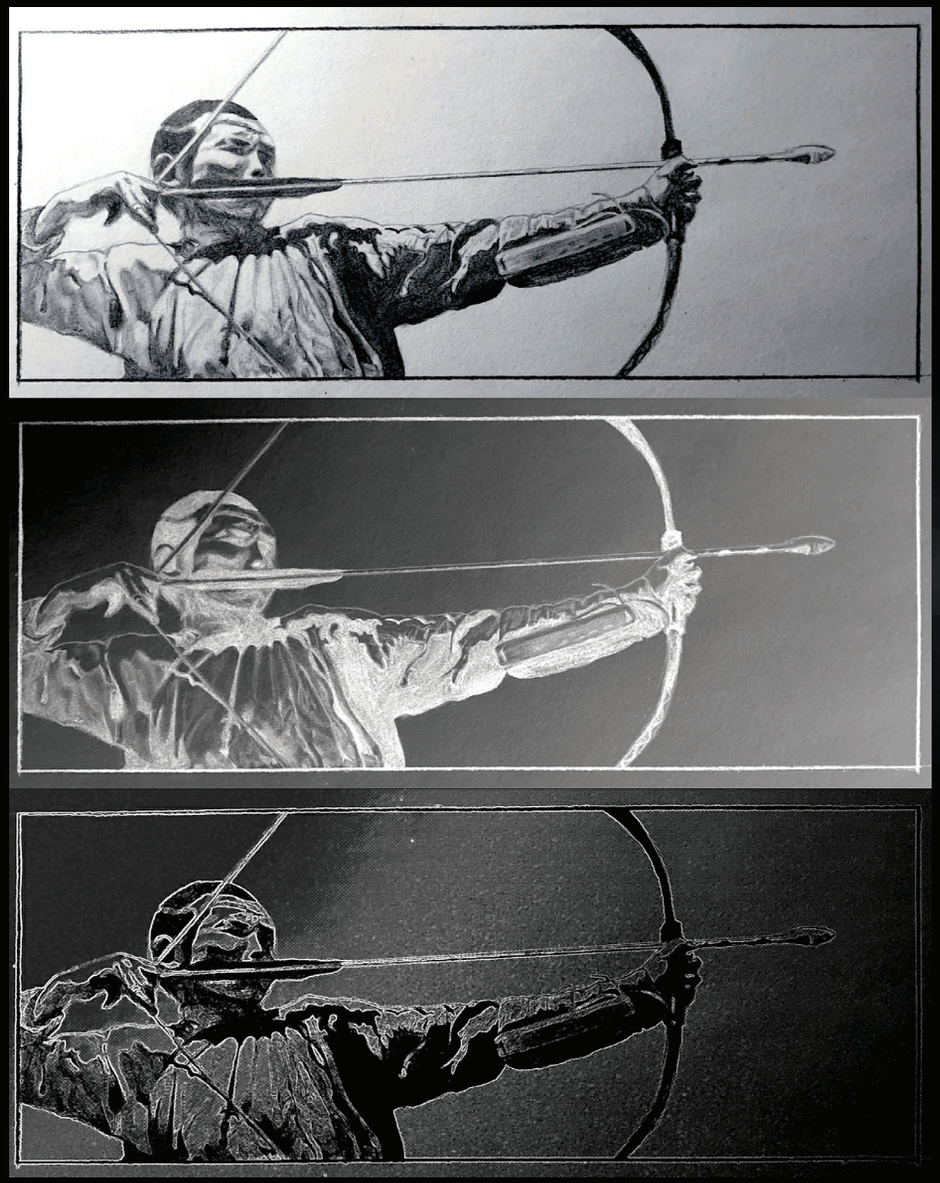

EILINIS, EILINIS

Viešpatie...
Taip, eina ir juodu abu, juodu abu susitinka.

„Bučiuoju tavo rankelę“, – vos girdimai sumurma – jam sunku prabilti, nes rankelė jau bučiuojama. Ir bučiuojama su tokia aistra, kad dar akimirką ir rankelėje patsai prasmegs.

Niekas nekikena, romantikus mes sužeidėme suvisam.

„Ak...gal ir pakaks..?“ – kažkoks nepatogumas apima... Į pastabą sureaguojama akimirksniu.

„Aš jums...šitą...“ – dar pabando...

Niekas nepadrąsina. Išeina, palieka vienumoje.

„Aš jums... tešlainį..su razinom atnešiau...“

Tešlainis džiūsta.

Primoralino, bet liko tiktai šitas: „Parce que vous êtes simplement, ordinaire, ordinaire!! Un phénomène, oui – un phénomène quotidien.“

Prideda prie lūpų... puvėsį palaižo...

...uu-uu

Rusnė Valiukaitė

Agota Aleknaitė

Man nepatinka išgalvoti dalykai
...
Nes jie išgalvoti!

Medų nešu ir rūmus statau.
Dieną atgimstu, naktį dvesiu,
Arklio jėgų nestinga kulnas,
Paskerst mane - vienas juokas.

Bet ne. Didesnę naštą reikia nešt,
Rausvą pintinę, iš kur Atėnė gimė,
Atsakomybę, teismo neduotą.
Sentencijas užsienio liežuvių.

Išvis blogiausia mūza ant kairio peties
Siurbia kraują ir aikčioja prie to paties.
Ką sugalvos dar? Deginam namus?
Ar išsiplėšiam širdį, suvyniojam į
Pergamento lapus?

Agota Aleknaitė

Žiedė Stakėnaitė

***

Atsakingasis Alvydas alkoholio atsisako, ir arbata aksominiu atspindžiu atšąla. Ak, aš Alpes apkabinčiau arba Argentiną antagonizuočiau dėl Anelės akies altoriuje, aimanuoja aklas antisocialas ant akmens. Absurdiškas apsakymas, absoliutinis algoritmas. Akcija aliejui, alui, alyvoms. Aš alkanas. Analizuoju aiškią anarchisto anatomiją. Angliškas angelas, vos apturintis apatišką anemiją, ardosi. Ar alemanai argumentuoja arktinius aktus? Aš apgailėtinas antžmogis. Apalpstu ir apgraibom apčiuopiu apaštalą. Ankstyvos apeigos.

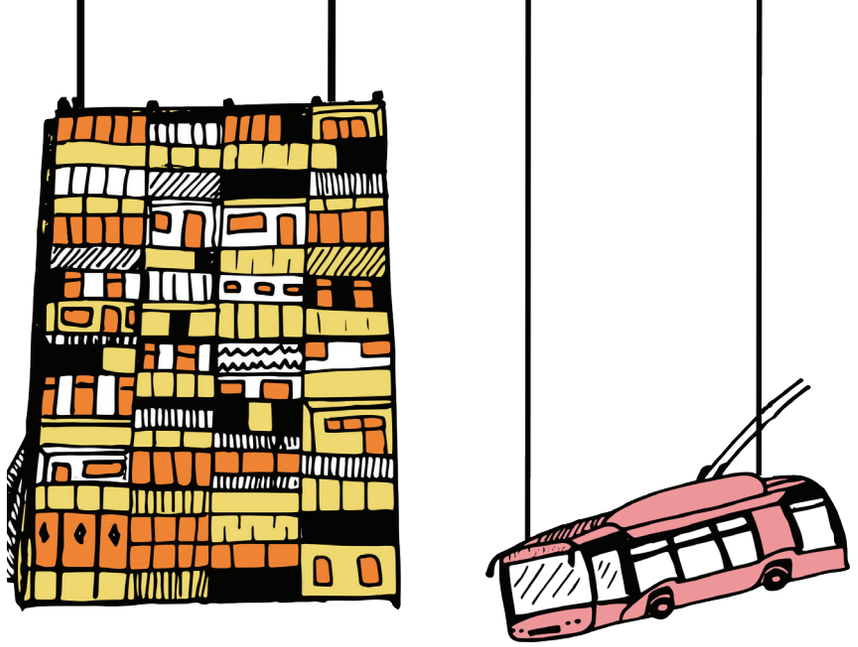

***

Nuosavybė - naujovė Naujininkuose. Niekada nematyta. Niekada negirdėta. Natalija nemato nuosavybės naudingumo. O naglasis Nikolajus niekada nieko neturėjo, nes nereikėjo. Bet, niekada nesakyk niekada. Nervingumas, nuoskaudos, neapykanta – nieko negero nebus, nusistovėjus nuosavybei. Netgi naivūs Naujininkų nuomininkai nekantrauja nebematyti neišprususių netikėlių, nelaimingų nėščiųjų ir nuo nikotino nublukusių nihilistų. Nuosavybei nubangavus, normalizuosime nuauksuotas nosis, nirvanos nesiekimą, Norvegijos noveles, bet ne nirtingą niūniavimą. Net neturtingiausi negrai neniekins nuosavybės.

Netikėta niša – neutronai netapo naudingi, ir nuosavybė netyčia nukrito. Neokomunistiniai nesklandumai nuo Naujųjų nuilso, o nuosavybė, nekęsta ir nemylėta, nebebuvo.

Agota Aleknaitė

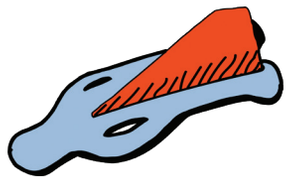

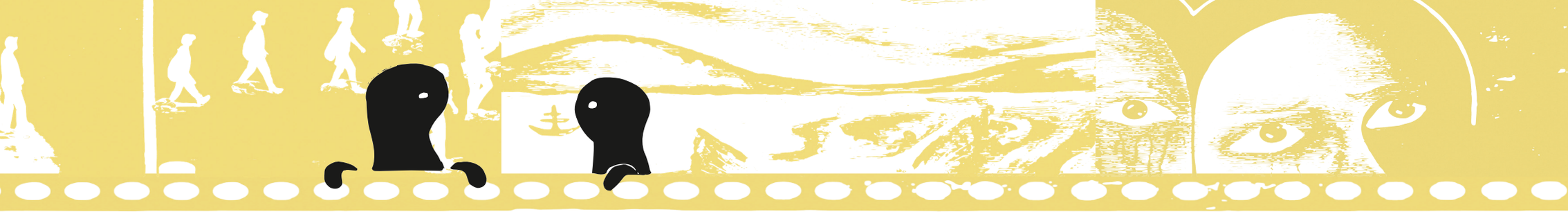

PRASMĖ, PRASMĖS, PRASMEI, PRASMĘ, PRASME, PRASMĖJE

Tykiai Saulei besileidžiant pajūry žygiavo juodi šešėliai.
Susikibę už parankių kūrė pėdsakus kiekvienos istorijos.
Jie brido jūron, kol bangos rijo laibus kūnus.

Šešėliai – tik du keliauninkai, nukalti kažkieno dejuojančioj širdy.
Po žiburį kabinę kiekvienoj aplankytoje minty.
Jie keliavo nuogi, nes nebuvo įspėti apie tai, kiek akių jų istoriją regėjo.
O gal, tik gal visai slėptis nenorėjo, nes gėdytis ko, irgi neturėjo.

Šešėliai – tyrumo kruopa, išlikusi konkurencijos visuomenėj.
Jiems nereikia valdomų krantų.
Siluetai keliauti bando Vilties prekybiniu keliu
link Gerųjų Naujienų išvestų.

Šešėliai – ir tėvas, ir sūnus, susitikę aukso vidurio taške.
Tobulumo sąvokos analogija, prabėganti kiekvieną anglį kūne.
Jie tiki, kad atrado naują gyvenimo variklį, kuris savaiminio atsako greitkeliu važiuos.
Tik juokinga, nes nežino, kad erozijos procesu gyvena, kadangi nemato minčių nuluptos odos.

Šešėliai – minties nelabumas kiekvieno nukamuotoje širdy.
Sąžinės vėjų slėgis, Drebulę nudėjęs.
Nieko keisto, nes raumuo seniai medinis,
Primenantis pradžios mažytį Buratiną.

Šešėliai - karžygys ir jo šaltinis nesibaigiančiam kare.
Tai oazės paveikslėlis naivaus vaiko kambary, kuris nežino, koks slibinas tyko ateity.
Hedonistinių idėjų liūno nereikėjo vargšam kritusiųjų vandeniu nuplauti;
Jo galvos nepuošia graužaties karūnos.

Šešėliai – Don Kichoto šarvų numetimas.
Tai tada, kai vaikščiojimas iliuzija pradeda panašėt į egzekuciją.
Drugelių sparnų priverstinis nulupimas ir rožinių akinių nusiėmimas.
Šešėliai – Paskutinio Teismo naujai perrašyta scena.
Ten kiekvienas eina pažymėtas kortele „Moralė mano pakarta“.
O virš Kūrėjo galvos žaltys aureolės vietoj susiraitęs,
Pasipuošęs subrandintu vartotojiškumo vaisium.

Šešėliai – pedanto gyvenimo košmaras.
Jie Chaosą sukūrė, kol kiekvieno minčių krištolo rutuliuose traukos jėgą būrė.
Dėl jos žmogus prakeiksmą pasimetimo kenčia,
Kai ramunės nuskabytą žiedlapį žemėn stipriai šveičia.

Šešėliai, nes nepažįstu tokių, kurie užprogramuoti vieneto buvimui.
Mes milijoninės struktūros detalės, kasdien atsinaujinančios ląstelės,
Todėl šešėlio veido ir nematyti, nes nežinia, kokią kaukę šiandien nusprendė išbandyti.

Beatrice Daulenskytė

PUSĖ RYTOJŲ *Edita Pavilūnaitė*

Edita Pavilūnaitė

2

maniška baimė
išsilydo, saldi...
zvimbimas ausyse,
žvakių šviesose.
periodinė laimė
kaip dieninė spauda, prigrūsta skelbimų
su beskoniu maketavimu –
nusigėrusio biznieriaus karjeros viršūnė.

Juokas
juokas?
Klausiu – kartu, ar iš jo
niekas nežino, nuoširdžiai, niekam ir nerūpi,
gal ir man nerūpi, įtikino.
Bet grįžusi namo sapnuoju, kaip krentu
ir patys pirmi atsibudimo momentai, kupini aitrios
panikos,
gal ir paniekos,
kai sučirškia obuolio formos žadintuvas
ir kelias neryžtingas sekundes praktikuojiesi lavoninės
reikalavimus.

Kartėlio pagautas braškių plantacijų darbininkas,
susigrūdęs rankas į nuo džemo sulipusias kelnių kišenes,
pievose
šoka kvikstepą

...
„maniškos baimės
apimtas balsas per radiją informuoja apie rekordinį
sumindžiotų braškių skaičių“

DELIUZIONISTE IR JOS SESELIS

Edita Pavilūnaitė

Augustas Buzėnas

***

Šiandien radau du skelbimus
Ant tos pačios lentos
Pigiai parduodu automobilius
ir
Brangiai superku mašinas

Kaip jie nepamatė viens kito skelbimo – ne-
žinau
bet
Kai jie susitiko
Mano dėka – aš iš krūmų netoliese žiūrėjau
Laimingesnių **** verslininkų vis dar nesu
matęs

Augustas Buzėnas

***

Jis vėl stovi prie tavo durų
Lygiai dvidešimt trys valandos po
Kalėdų
Lygiai metai po to kai paskutinįsyk
čia stovėjo

Vėl tuščiomis rankomis
Svarstydamas ar verta išvis
Prašytis vidun

Per metus jis užaugo
Pasimokė dabar visai kitas žmogus
Lygiai ten pat kur buvo

Tokiomis pat tuščiomis rankomis
Stovi prie tavo durų
Užaugęs ir supratęs vieną dalyką

Žinodamas kad jis tikrai nebepasi-
bels
Jis tyliai sau kartoja
Kad reikėjo pasibelsti
Prieš metus

*visos durys minimos eilėraštyje
yra netikros ir jei atitinka kažkokias
realias duris, tai yra tik sutapimas

Šarūnė Paulauskaitė

***

Mes dviese
Prie mažo apskrito staliuko
Ant kurio jau išgertos
Kavos puodukai

Mes dviese
Šalia mūsų Franciskas Tarrega
Grojo Šopeno noktiurną opus 9
numeris du
Dabar groja savo dainas

Mes dviese
Juokiamės bet saikingai ir elegantiškai
Juokiamės iš to kaip jo muzika
Atsidūrė visuose Nokia telefonuose

Mes dviese
Juokiamės iš labai neskanios
Išgertos itališkos kavos
Ir jos neapsakomo prestižo

Mes dviese
Svajonėse susitikom

KRYTIS

Kai krinta žmogus, jis krenta lengvai,
Jis krinta, kaip krenta per lietų lašai.
Krinta iš inercijos, iš įpročio.
Krenta, nes nežino, kaip kilti.

Jis krinta nesiekdamas žemės,
Jis laukia sugaunančių rankų,
Jis nori sustot, bet negali,
Jis nori nukristi į nebūtį.

Kad tik aš išnykčiau,
Kad tik išprotėčiau,
Nes pavargau jau kristi be vėjo.

Kad tik pasibaigtų,
Kad tik nesitęstų,
Kad galėčiau ištrūkti iš užburto rato.

Norėčiau išeiti su tuo lietumi,
Kurio krytis primena manąjį.
Jis krenta be stabdžių,
Jo niekas negaudo,
Jis trenkias į žemę,
O tada tampa laisvas.

Jis laisvas pranykęs,
Laisvas nukritęs,
Jis laisvas, nes baigės jo krytis.

O aš dar krentu.
Žiūriu į lietų ir sakau:
„Pasiimk mane kartu.“

Tą kartą aš kritau.
Tą kartą aš jutau, kaip visa, kas buvo manyje užslėpta,
Veržiasi pro plaučius į mano gerklę,
Nori ištrūkti ir viską aplinkui užgožti,

Viską užtemdžius mane paskandinti,
Viską atėmus, žiūrėti, kaip nyksta iš akių
Tas vaizdas, kurį aš taip pažįstu.
Ar bent maniau, kad pažįstu.
Maniau, kad žinau.
Maniau, kad tai įprasta, todėl ir teisinga.

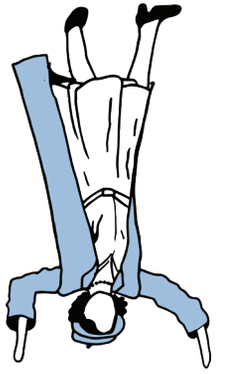

Atrodė, kad tai paskutinis krytis,
Kad tai išties kažkas ypatingo,
Kad niekada dar to nepatyriau,
Bet žingsnis tai paskutinis.
Po to tik tamsa, tik tamsa,
Tik balsą užgniaužiantis klyksmas
Apkurtina viską, ištirpdo garsus.
Maniau, tai jau viskas.
Kiekviena valanda, minutė, sekundė,
Kiekvienas momentas, kai aš jau ne čia,
Aš tolstu į nebūtį, tolstu į prarają,
Skęstu ore, kuris mane supa,
Rėkiu viduje, kur niekas negirdi,
Slepiu tas kančias, nes jau net nebetikiu,
Kad kas nors dar galėtų suprasti,
Kas nors dar norėtų padėti,
Kad sugebėčiau ištarti, apie ką nekalbėjau,
Kad sugebėčiau patirti, ką reiškia nurimti.

Tą kartą nukritau.
Trenkiausi į žemę, trenkiausi į dugną.
Tuomet pamačiau, kad žemė yra.
Kad, man ją pasiekus, sustojo tas krytis.
Kai nustojo drebėti sienos aplinkui
Ir liovėsi svaigti galva,
Pakėliau akis aš į dangų ir ėmiau svajoti,
Kaip kartą galėsiu į jį įsikibti,
Kaip kartą galėsiu ir vėl aš pakilti.

Tą kartą aš sustojau.
Tą kartą aš pradėjau kilti.
Tą kartą atradau viltį.

Gerda Vilkišiūtė

Rūta Giedrytė

Rūta Giedrytė

BI-HAIKU

Sudėjęs balta
Ir juoda, gausi pilka –
Arba šachmatus.

Ir jei visa tai
Tėra atsisveikinimas,
Tebūnie – ciào.

KŪRYBINĖ KOMANDA

KŪRYBINĖ KOMANDA
Dorotėja Valickaitė
Elija Juodikytė
Rusnė Valiukaitė

AČIŪ
Aidai Balčiūnienei

VIRŠELIO AUTORĖS
Dorotėja Valickaitė
Elija Juodikytė

DĖKOJAME
Sauliui Jurkevičiui
Jolitai Milaknienei
Vidmantui Nakvosui